



Duiding monitor financiële conditie VNG 2023

Stefan Brouwer en Cora De Graaf

11 februari 2025

DORDRECHT



Financiële conditie index VNG

- 10 kengetallen
- Op basis van IV3 van de jaarrekening 2023 (momentopname)
- Op basis van vooraf bepaalde signaalwaarden krijgt een kengetal een kleur (rood/oranje/groen) en een score. Groen is 1 punt en oranje is een 0,5 punt.
- Groene kengetallen lichten we kort toe. Oranje en rode uitgebreider.



Monitor financiële conditie jaarrekening 2023

Dordrecht

Gemeenteklasse	Hoog
Financieel vermogen	
Netto schuldquote ultimo 2023	6,7%
Effectieve netto schuldquote 2023	1,4%
Financieringsresultaat in % baten 2023	-7,0%
Exploitatie	
Exploitatieresultaat in % van baten 2023	-3,0%
Aantal negatieve resultaten '21 '22 '23	3
Afhankelijkheidsratio 2023	65,6%
Voorzieningenniveau	
Netto investeringsquote 2020-2023	-0,3%
Netto lasten per inwoner 2023	€ 3.446
Houdbaarheid	
Solvabiliteitsratio 2023	64,5%
Onbenutte belastingcapaciteit 2023	0,7%
Financiële conditie index	5
Houdbaarheidsquote	30,1%

Nederland (342 gemeenten)			
Gemiddelde	Nederland	aantal Oranje	aantal Rood
30,4%	41,3%	5	3
26,5%	38,1%	8	4
-1,0%	-1,8%	10	94
3,5%	2,3%	n.v.t.	73
0	0	24	10
69,4%	69,2%	47	6
3,4%	3,0%	134	90
€ 2.197	€ 2.439	n.v.t.	96
39,1%	39,6%	25	0
2,8%	2,0%	n.v.t.	38
8,4		2	8

Financieel vermogen

Netto schuld quote en effectieve netto schuldquote:

Is laag in Dordrecht doordat we weinig hoeven te lenen

Financieringssaldo in % van baten:

Index wordt berekend over:

(Nettoschuld 1-1) -/- (nettoschuld 31-12)

totale baten -/- mutaties reserves

Duiding: In 2023 hebben we geld geleend voor het Dordthuis (€ 28 mln.) waardoor de opgenomen leningen zijn toegenomen.

Ook was er een toename van overlopende passiva □ verplichtingen die in 2023 zijn aangegaan maar waarvan de factuur pas in 2024 is betaald, maar de kosten hebben betrekking op 2023 (€ 20 mln.). Ook was er een stijging van voorgeschoten bedragen van specifieke uitkeringen van € 23 mln.

Exploitatie

Exploitatieresultaat in % baten 2023:

Formule:

$$\frac{(\text{totale baten} - \text{totale lasten})}{\text{totale baten}}$$

Hierbij worden de mutaties reserves buiten beschouwing gelaten

Aantal negatieve resultaten:

Aantal jaren dat resultaat negatief was over de afgelopen 3 jaar.

Duiding:

De gemeente dekt relatief veel kosten vanuit reserves. In 2023 is per saldo 50 miljoen euro meer uit reserves gehaald dan gestort (o.a. € 10 mln. AR, afschrijvingslasten € 15 mln. en politiek akkoord € 25 mln). De teller wordt hiervoor niet gecorrigeerd.

Als we dat corrigeren is het exploitatieresultaat 3,8% (positief).

Exploitatie

Afhankelijkheidsratio:

Dit kengetal geeft aan dat we op een gezonde basis afhankelijk zijn van inkomsten vanuit het Rijk. Signaalwaarde <75%

Netto investeringsquote 2020-2023:

Formule:

Boekwaarde activa ultimo 2023 -/- boekwaarde activa ultimo 2019
4 x totale baten -/- mutaties reserves

Duiding:

We hebben in deze periode flink geïnvesteerd in grondposities en vastgoed o.a. Dordthuis in de afgelopen vier jaren.

Voorzieningenniveau

Netto lasten per inwoner 2023

Formule:

$$\frac{\text{Lasten voor reserves, rente, afschrijving en specifieke inkomsten}}{\text{Aantal inwoners}}$$

Duiding:

De lasten zijn verhoudingsgewijs hoger door o.a. de integratie SGD van ongeveer € 40 mln. In de formule van de VNG is geen rekening gehouden met de bijdrage vanuit de andere Drechtsteden gemeenten als dekking van deze hogere lasten (ongeveer 55% van € 40 mln.)

Houdbaarheid

Solvabiliteitsratio:

Verhouding tussen eigen vermogen en het totale vermogen. Deze is erg goed voor gemeente Dordrecht. Dit betekent dat we veel eigen vermogen hebben.

Onbenutte belastingscapaciteit:

Dit kengetal gaat over de onbenutte belastingscapaciteit m.b.t. de OZB.

Houdbaarheidsquote

Houdbaarheidsquote:

Houdbaarheidstest rekent bij ongewijzigd beleid de ontwikkeling van de netto schuldquote

Dan laat VNG een slecht weer scenario los op diverse inkomsten en uitgaven, zoals:

- Rijksoverdrachten -/- 20%
- Overige inkomsten -/- 11%
- Inkomsten grondexploitatie -/- 20%
- Afschrijven leningen voor 12%
- Oplopende rente van elk jaar 1%

Door dit scenario loopt netto schuldquote op. Ten slotte kijken ze dan hoeveel je moet ombuigen om dit het oplopen van de netto schuldquote te laten stoppen, waarbij ook rekening wordt gehouden met de onbenutte belastingcapaciteit.

Kortom: dit kengetal is een inschatting op basis van diverse aannames.

Onze kijk

In de formules van de VNG index wordt geen rekening gehouden dat wij lasten dekken vanuit de reserves.

Bij veel formules worden de mutaties reserves niet meegeteld, waaronder de reserve dekking kapitaallasten.

→ Daardoor een aantal kengetallen negatief.

Onze toezichthouder oordeelt niet negatief als wij kapitaallasten dekken vanuit de reserve. Dit is ook toegestaan vanuit de BBV.

Bij kengetal financieringssaldo kijken ze naar de leningen zowel opgenomen (zelf geleend) als uitgezet (wat wij hebben uitgeleend), maar in feite moet je ons inziens alleen kijken naar wat we zelf geleend hebben.

□ Daardoor vertekend beeld op aantal kengetallen zonder enige duiding